

DERVİŞ MEHMED SİDKÎ EFENDİ VE MERSİYELERİ DERVİŞ MEHMED SİDKÎ EFENDİ AND MERSIYES

Timuçin AYKANAT*

Öz

Derviş Mehmed Sıdkî Efendi hakkında kaynaklarda bilgi yoktur. Ancak, *Dîvân'*ında yer alan tarih manzumelerinden ve yaşını zikrettiği bir beyitten hareketle 1750'li yıllarda dünyaya geldiği anlaşılmaktadır. Bilinen tek eseri *Dîvân'*ıdır. Mersiyele *Dîvân* metninde yer almamaktadır. Mersiyelede Şeyh Cemaleddin Efendi'nin yitirilmesinin ardından duyulan hicran dile getirilmektedir. Gazel ve kaside nazım şekilleriyle oluşturulmuş mersiyelede şair, şeyhi Cemaleddin Efendi'ye olan muhabbetini farklı şahıs ve varlıkların dilinden aktararak işler.

Bu makale ile Derviş Mehmed Sıdkî Efendi'ye dair bilinenler kayıt altına alınırken; Şeyh Cemaleddin Efendi için yazdığı mersiyele, inceleme ile birlikte transkribe edilerek literatüre kazandırıldı.

Anahtar Kelimeler: Derviş Mehmed Sıdkî Efendi, *Dîvân*, Şeyh Cemaleddin Efendi, Mersiyele.

Abstract

There is no information in Derviş Mehmed Sıdkî Efendi. However, it is understood that he was born in the 1750s by means of historical poems in his *Divan* and a couplet which he mentioned in his age. His only known work is his *Divan*. Mercury is not included in the text of *Divan*. The remembrance heard after the loss of Sheikh Cemaleddin Efendi in the *myacaites* is expressed. In poems which are formed with poetic forms of gazel and kaside, the poet conveys his conversation with the sheikh Cemaleddin Efendi through the language of different individuals and entities.

With this article, the information about Derviş Mehmed Sıdkî Efendi was recorded; written for Sheikh Cemaleddin Efendi, the letterheads were transcribed and translated into literature.

Keywords: Derviş Mehmed Sıdkî Efendi, *Divân*, Şeyh Cemaleddin Efendi, Mersiyes.

GİRİŞ

1. Derviş Mehmed Sıdkî Efendi'nin Hayatı

Mehmed Sıdkî hakkında kaynaklarda herhangi bir bilgi yoktur. Ancak, *Dîvân'*ında yer alan tarih manzumelerinden ve yaşını zikrettiği bir beyitten hareketle 1750'li yıllarda dünyaya geldiği anlaşılmaktadır. *Dîvân'*ındaki tarihlerden hareketle; Üsküdar, Erzurum, Bitlis ve Konya'da bulunduğu söylenebilir. Bir şiirinde, "Nice büldânı dolandık eyledik terk-i diyâr" diyen Sıdkî, çok gezen bir şairdir. Eserinden iyi bir medrese tahsili gördüğü ve tasavvufî konulara vâkıf olduğu anlaşılmaktadır. Nakşibendî şeyhlerinden Hacı Mahmud Efendi ve Erzurumlu İbrahim Hakkı ile olan alakası ve Şeyh Hacı Mahmud Efendi ve başka bir Nakşî şeyhine nazire yazması, onun Nakşibendî olduğunu veya bir dönem bu tarikat ile iştigal ettiğini düşündürmekle birlikte; "Biz Mevlevî bendesiyüz şiddetledür tevhidimiz", "Hakikat pîrimiz ol Gavs-ı A'zam Mevlevîdür hem" şeklindeki mısralarından Mevlevîlik tarikatına bağlı olduğu anlaşılmaktadır.

Sıdkî'nin bilinen tek eseri *Dîvân'*ıdır. *Dîvân*, klasik divan tertibine uymamaktadır. Eserin ilk kısmı genellikle gazel ve bunlar arasına serpiştirilmiş olan kaside nazım şekilleri ile yazılmış 183 manzumeyi ihtiva etmektedir. Buradaki manzumeler nazım şekli veya türü gözetilmeksizin kafiyelerine göre sıralanmıştır. Bunlardan sonra, 15 bentten oluşan bir terci-i bend; birincisi kıta, ikincisi nazm şeklinde 2 tarih, 5 nazm, 1 kıta, 1 mesnevi ve 30 müfred yer almaktadır. Ayrıca, eserin baş kısmına sonradan eklenmiş, kaside ve gazel nazım şekilleriyle 17 manzume ve 1 tarih beyti ve yine sonradan sonuna eklenmiş 1 kıta ile 5 müfred bulunmaktadır. *Dîvân* yayımlanmıştır (Eren, 2014).

Sıdkî, âlim ve mutasavvıf bir şairdir ve bu iki yönünü, şiirlerinde ilim ve tasavvufu kaynaştırarak dengeli bir şekilde yansıtır. Onun tasavvuf anlayışı, vahdet-i vücud felsefesinden ve Bâtınîlik anlayışından uzaktır. Şiirlerinde aşk teması ve dolayısıyla lirizm ön plandadır. Hikmetli söz söylemeye önem verir. İnsan ve kâinata gördüğü hikmetleri ve görünenin ardındaki hakikatleri sık sık dile getirmeye gayret eder. Şair, içinde bulunduğu toplumu; dinden imandan uzaklaşma, rüşvet, düzenbazlık, ikiyüzlülük ve cimrilik gibi

* Dr. Öğr. Üyesi, Hakkâri Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilimler ve Türkçe Eğitimi Bölümü, timi_cin@hotmail.com

yönlerden eleştirir. Sıdkî, söylemek istediğini içinden geldiği gibi, zorlamadan aktaran bir şairdir. Renkli bir anlatımı vardır, kelime ve mana tekrarlarından kaynaklanan aksaklıklara neredeyse hiç düşmez. (Mehmed Sıdkî, Yz. A 646).

2. İnceleme

2.1. Nazım Biçimi

Mersiyelerde nazım biçimi olarak ağırlıklı gazel kullanılmıştır. Bunun dışında kaside ve koşma kullanılan diğer nazım biçimlerindedir.

2.2. Vezin

Mersiyelerde yüksek oranda aruz vezni tercih edilmiştir. Bunun dışında hece ile yazılan şiirler de vardır. Şair, aruzu kullandığı şiirlerinde salt iki aruz kalıbı kullanmıştır. Bunlar aruzun remel bahrinin Fâ'ilâtün/Fâ'ilâtün/Fâ'ilâtün/Fâ'ilün kalıbıyla hecez bahrinin Mefâ'ilün/Mefâ'ilün/Mefâ'ilün/Mefâ'ilün kalıbıdır. Hece vezniyle yazdığı şiirlerinde ise 11'li ve 8'li hece ölçülerini tercih etmiştir. Şair, vezin konusunda başarılı sayılmaz.

2.3. Kafiye ve Redif

Şair, kafiye ve redif kullanımı noktasında oldukça başarılıdır. Bu, onun aynı zamanda gazel türünde ne denli başarılı olduğunu gösterir bir ipucudur.

2.4. Dil ve Üslup

Mersiye türünde yazılmış şiirlerde dil bazen ağdalı üslup da ağır olabilmektedir. Buna rağmen şairimizin kullandığı dil oldukça anlaşılır ve üslubu da sadedir. Problem teşkil edecek Arapça ve Farsça sözcüklere de rastlanmaz.

2.5. Muhteva

Mersiyeler, Şeyh Cemaleddin Efendi adına yazılmıştır. Anlaşıldığı kadarıyla Şeyh Cemaleddin Efendi, Derviş Mehmed Sıdkî Efendi'nin şeyhidir. Onu yitirmiş olmanın hüznü ile söylediği mersiyelerde başka şahıs ve varlıkların söylemiş olduğu izlenimini uyandırdığı da olmuştur. Ancak mersiyeleri söyleyen sadece kendisidir. Fiziksel ve ruhani anlamda şeyhinin ne kadar iyi bir kimse olduğu ve onu yitirmenin verdiği acı, mersiyelerin başlıca konusudur.

Sonuç

Derviş Mehmed Sıdkî Efendi hakkında kaynaklarda bilgi yoktur. Bilinen tek eseri de *Dîvân'*ıdır. *Dîvân'*ının haricinde Şeyh Cemaleddin Efendi için yazdığı mersiyeleri havi bir defter de Milli Kütüphane Türkçe Yazmalar Kataloğunda kayıtlıdır. Çalışılmamış bu eser, Sıdkî Efendi'nin asarına ilave niteliği taşımaktadır. Bu makale ile söz konusu eser, gün yüzüne çıkıyor.

KAYNAKÇA

Eren, Abdullah (2014). *Sıdkî Dîvânı İnceleme ve Metin*. Ankara: Altınpost Yay.
Mehmed Sıdkî. *Dîvân*. Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu: Yz. A 646.
Mehmed Sıdkî. *Mersiyeler*. Milli Kütüphane Yazmalar Koleksiyonu: Yz A 5296.
www.turkedebiyatilismlersozlugu.com (E.T. 02.01.2019).

METİN

Cemâle'd-dîn Efendinin Vefâtına 'Â'id Mersiyeler

1^b

Bismi'llâhi'r-Rahmani'r-Rahîm

Fâ'ilâtün/Fâ'ilâtün/Fâ'ilâtün/Fâ'ilün

- 1 Göçdi emr-i irci' ile mürşid-i âgâhımız
Ağla ey dil ba'demâ çıksın semâya âhımız
- 2 Sâlik-i şer'-i Muhammed lem'a-i nür-ı 'Alî
Vâkıf-ı sırr-ı tarîkat 'ârif-i bi'llâhımız
- 3 Zülmet-i derd-i hicr ile çalbimiz mâtemdedir
Kağı burcda bilmeyiz şu'le-nümâ ol mâhımız
- 4 Cümle ihvân-ı tarîkle eyleriz efgân-ı âh
Hâne-i aHzâne tebdîl oldı 'işret-gâhımız
- 5 Ağlamaz mı inlemez mi nâle zâr itmezmiyiz
Ol idi dâr-ı fenâda çünkü hayr-ı h^(v)âhımız
- 6 Ol livâ'ü'l-hamdîñ altında bizi maşşer günü
Vuşlat-ı pāk ile şād it ey kadîr Allâhımız

- 7 Şıdkıyâ şıdk-ı hülûş-ı kalb ile söyle müdâm
Himmet-i rûhâni pâki ola sırr-ı âhımız
Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilün
- 1 Hızr-ı 'âlem tek Cemâle 'd-dîn Efendim nâ-gehân
Nüş idip âb-ı hayât-ı bâkiyi oldı nihân
2 İftirâkı âteşiyle gönümüz yanmaqdadır
'Arşa çıkdı ağlamaqdan şu' le-i âh-ı fiğân
2^a 3 Ağlayıp âh eyleye kim dem-be-dem feryâd ile
Ol idi ihvân-ı dîne çünki yâr-i mihrîbân
4 Murğ-ı rûh-ı enbiyâ vü evliyâ pervâz ile
Tutmadılar hiçbirisi bu fenâda âşiyân
5 Hâzret-i Loqmân-ı hâzık mevte çâre bulmadı
El çekip dâr-ı fenâdan kıldı terk-i hânümân
6 Âl-i evlâd-ı resûl ile berâber bizleri
Cennetiñle şâd-kâm it ey cenâb-ı müste'ân
- 7 Kıl temennî hâzret-i Mevlâya Şıdkî dâ'imâ
Üstümüzde himmet-i pâki ola tâ sâyebân
Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilün
- 1 Gitdi hayfâ bu fenâdan mürşid-i 'âlem-penâh
Ey muhibbân eyleyim derd ile efgân-ı âh
2 Nesl-i pâki kuşb-ı 'âlem Hâcı Bektâş-ı Velî
Hânedânı hamse-i âl-i 'abâ hem hayr-ı h^(v)âh
3 Aşmed-i Şeyh Cemâle 'd-dîn Efendî nâm-dâr
Nüş idip câm-ı beğâdan gitdi ol devletlü şâh
4 Biñ üç yüz kırk târihinde eyledi terk-i hayât
Mevt ile buldı hayât-ı bâki-i bî-iştibâh
5 Hâzret-i Mevlâ garîk-i baħr-ı gufrânıyla hem
Ravza-i dâru 's-selâmı içre ihsân ide câh
6 Dâder-i pâki Velîyü 'd-dîn yiriniñ câlisi
Kıl mu'ammer cümle evlâdın berâber yâ ilâh
7 Âl-i evlâd-ı resûl-i Kibriyâ fevti ile
Matem itmez mi melekler ağlamaz mı mihr [ü] mâh
8 Himmet-i rûhânisiyle söyledim evşâfını
'Âlem-i ma'nâda seyrân eyleyip der-bârgâh
9 Âsitân-ı pâk-i hünkâra yüzüñ sür Şıdkıyâ
Luţf ile cürm-i günâhıñ 'afv ider ol pâdişâh
2^b **Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilün**
- 1 Göçdi sultân-ı velâyet şâhib-i 'irfân idi
Câ-nişîn-i kuşb-ı 'âlem melce 'i devrân idi
2 H^(v)âce-i 'ilm-i ledunnî sâlik-i şer' -i şerîf
Vâkıf-ı sırr-ı tarîkat vâsıl-ı Yezdân idi
3 Hüsni-pâkin seyr iden bîmâr olurdu şâd-kâm
İşigi dâru 'ş-şifâ hem kendisi Loqmân idi
4 Kân-ı elţâf-ı mürüvvet ma'den-i cüd [u] kerem
Hem mübârek nuşh [u] pendı derdlere dermân idi
5 Şu' le-i hürşid-i 'âlem tal'at-ı mâh-ı münîr
Heykeli mişl-i melâ'ik heybeti arslan idi
6 Nuţq-ı pâki taşâ te'sîr eyler idi bî-gümân
Server-i taht-ı melâhat la'l-i dūr-efşân idi
7 Kalb-i mü'mîn Ka'bedür didi resûl-i Kibriyâ
Şadr-ı pâk-i 'âlisinde hüküm iden Raħmân idi
8 Zülfi sünbül hem benefşe gerdeni gül müşk-nâb
Kâkül-i mânend-i şebbü saçları reyhân idi
9 Havz-ı Kevserle dehânı çeşme-i âb-ı hayât
Lebleri la'l-i gününden gözleri mestân idi
10 Ruħları cennâtu 'adnin bâğçe-i dâru 's-selâm
Kâmet-i serv-i hürâmânın gören hayrân idi
11 Görinirdi yüzlerinde nūr-ı âşâr-ı sücüd
Cebhe-i pâkinde mestûr süre-i 'İmrân idi

- 12 Müşk-i ‘anberle muhammer hāk-i cismi ser-be-ser
Āb-ı hikmetle muṭahhar kalbi müstehsān idi
- 13 Hāk-i pāyın pūs idenler olur idi feyz-yāb
Çün kelāmı dürr-i nābı ma‘ni-i Qur‘ān idi
- 14 Gonce tek bir beşāşetle şād iderdi ‘aşıkın¹
Zevk-i vaşl-ı pāk-i Hākḳla dā‘imā ḥandān idi
- 15 Pertev-i şevk-i mecālî ışıdırdı ‘ālemi
Şanki şehir-i Mısr içinde Yūsuf-ı Ken‘ān idi
- 16 Lā fetā illā ‘Alī lā seyfa illā Zü‘l-fikār
İşbu nuṭḳ-ı pāk-i Hākḳa kaşları bürhān idi
- 3^a 17 Pāy-ı taht-ı bāb-ı ‘ālī[yi] temāşā eyledi
Ol vakit kim ol şehirde niçe gün mihmān idi
- 18 ‘Asr-ı pākinde olupdur münhezim a‘dā-yı dīn
Bir eli tīg-ı celādet bir eli kalkān idi
- 19 Çifte sancāğ-ı şerīfle ‘azm-i dāru‘l-ḥarb idip
Cānımı bu dīn yolında niyyeti ḳurbān idi
- 20 Merd-i kāmil nesl-i Ḥaydar şir-i Hākḳ dūldül-süvār
Cedd-i pāki gibi ol da bir şeh-i merdān idi
- 21 Biñ iki yüz hem daḳı yetmiş tokuzda tāriḳi
Tevlīd ile yüzlerinde nūr-ı Hākḳ lem‘ān idi
- 22 Nūş idip cām-ı beḳāyı bu biñ üç yüz kırda āh
Vuşlat-ı cānāna vāşıl oldu çünki cān idi
- 23 Şıdkıyā evşāf-ı pākin idemezsin şi‘r ile
Hākḳ-ı ‘ālem içre çünki mişli yok sultān idi
- Fā‘ilātün/Fā‘ilātün/Fā‘ilātün/Fā‘ilün**
- 1 Nūş idip cām-ı ecelden gitdi ol sultānımız
Ba‘demā çıksın semāya āh ile efgānımız
- 2 Mürşid-i kāmil Cemāle‘d-dīn Efendī nūr-ı Hākḳ
Nesl-i pāki ḳuṭb-ı ‘ālem melce‘-i devranımız
- 3 Ağlayıban āh-ı efgān eyleyelim şubḥ [u] şām
Hüzn-i endüh-ı elemle ey bizim ihvānımız
- 4 Bir ‘alev düşdi tutaşdı maḥva yüz tutaşdadır
Şu‘le-i nār-ı hicirden külbe-i aḳzānımız
- 5 Şubḥa dek feryād u nāle gündüzün bin derd ile
Terk-i ḥ‘āb-ı gaflet itdi çeşm-i ḥün-efşānımız
- 6 Ravza-i ḥuld-ı berīniinde berāber bizleri
Kıl müşerref vuşlat ile ey ḡanī Yezdānımız
- 7 Ḡayr-i mümkün ba‘dehu ḡülmek fenāda Şıdkıyā
Leşker-i hüzn-i felāket ḳapladı her yanımız

3^b

Ḳoşma

11’li Hece Ölçüsü

- 1 Göçdi Cemāle‘d-dīn şāh-ı cihānım
Ḥayāl[i] göñlümde mihmanım idi
Bülbül gibi artmaşdadır fiḡānım
Açılmış bir gül-i ḥandānım idi
- 2 Şerī‘at şehirde ḳavlinde şādık
Ṭarīḳat ehline yār-i muvāfiḳ
‘İlm-i ṭabābetde Loḳmān-ı ḥāzık
Her türlü derdime dermānım idi
- 3 Sülāle-i pāk-i Āl-i Muḥammed
Elinde parlardı nūr-ı mü‘ebbed
Melālet-i māsivān u mücerred
Şeyḥ-i kāmil ḳuṭb-ı devrānım idi
- 4 Çifte sancāğ-ı şerīfle pāk-i zāt
Dīn vaṭan yolında eyledi şebāt

¹ Vezin aksamaktadır.

- 5 Eyledi pend ile ḥall-i müşkilāt
Dest-gİRim dāru 'l-emānım idi
Sefil Şıdkī ağlamakda ḳanayım
Medḥ [ü] şenāsından hiç usanmayım
Naşıl āh itmeyim naşıl yanmayım
Veliyü 'n-ni' metim sultānım idi

11'li Hece Ölçüsü

- 1 Vefātınıñ on ikinci gicesi
Cemāli pākini gördüm uyandım
Maḳām-ı me 'vāsı cennet bāğçesi
Ḥāk-i pāya yüzüm sürdüm uyandım
2 Bir ḳapı açıldı girdim ḥuzūra
Efendim sultānım ḳalma ḳuşūra
Mübārek yüzleri ğarḳ olmuş nūra
Hemān divanına ḫurdum uyandım
3 Şeyḫim Cemāle 'd-dīn kendi postunda
Oturmuşdı seccadesi üstünde
Gökden inen yeşil fermān destinde
Sīnemi meydāna serdim uyandım
4 Aldım āb-destimi itdim iḳāmet
Naẓar-ı pāk ile kıldım işāret
İndirdim başımı okudu āyet
Böyle bir ma' nāya irdim uyandım
5 Şıdkıyā baḳ şu sīnemiñ ḳākine
Yüz sürelim işiginiñ ḫākine
Seyrān eyler iken ḥüsn-i pākine
Yüregime dāğlar urdum uyandım

Ve lehu Eyzān

11'li Hece Ölçüsü

- 1 Medīne şehrine düşdi bir fiğān
Seyyid Cemāle 'd-dīn sultān göçince
Ağladı beytu 'llāh şarşıldı cihān
4^a 2 Seyyid Cemāle 'd-dīn sultān göçince
Kerbelā çölinde şāh-ı şehīdān
Anlar birbiriyle yār-ı mihribān
Ḳaralar bağladı ehl-i āsumān
Seyyid Cemāle 'd-dīn sultān göçince
3 Necef şehrindeki erler uyandı
Dür Denizi al ḳanlara boyandı
Āh-ı efgānımız ' arşa ḫayandı
Seyyid Cemāle 'd-dīn sultān göçince
4 Ağ cennetiñ ḳumruları ötüşdi
Ḥāş bāğçeniñ bülbülleri tutuşdı
Ḥızır Nebī hazır oldu yetişdi
Seyyid Cemāle 'd-dīn sultān göçince
5 Ḳıldı namazını ğā 'ib erleri
Düzüldiler baḫr-ı vaḫdet dürleri
Feryāda başladı beher birleri
Seyyid Cemāle 'd-dīn sultān göçince
6 Tūb āyın bāğına düşdi āteşler
Ötmedi bülbüller lāl oldu ḳuşlar
Aḳdı gözümüzden ḳan ile yaşlar
Seyyid Cemāle 'd-dīn sultān göçince
7 Üçler ḳapısından içeri girdi
Ḳırḳlar meydānına selamın virdi
Ecdādları cümle ḳıyāma ḫurdi
Seyyid Cemāle 'd-dīn sultān göçince
8 Sekiz cennet ḳapıları açıldı
Ḥulle kumaşından libās biçildi

- 4^b 9 Raĥmet deryāsından şular şaçıldı
Seyyid Cemāle 'd-dīn sultān göçince
Geldi şeh-zādeler ĥuzūra girdi
Vaşıyyet eyledi fermānın virdi
Eş-şalāt eş-şalāt didi buyurdı
Seyyid Cemāle 'd-dīn sultān göçince
10 Şems [ü] kamer gibi toĥdı tolandı
Servi ağacından tābüt yonuldu
Sīneler biñ üç yüz kırka konuldu
Seyyid Cemāle 'd-dīn sultān göçince
11 Şıdkıyā çeşmimiñ yaşı çağladı
Nār-ı hicrān sinemizi taĥladı
Ĥacı Bektāş Balım Sultān ağladı
Seyyid Cemāle 'd-dīn sultān göçince

11'li Hece Ölçüsü

- 1 Sultān Seyyid Cemāl dünyādan göçdi
Āh eyledi 'arş-ı Raĥmān ağladı
Rızvān sekiz cennet kapısın açdı
Vildān ile ĥūri ĥılmān ağladı
2 Şerī' at şehrinde şems [ü] māhımız
Tarīkat tahtında pādişāhımız
'Arşa çıkdı feryād ile āhımız
Mü'mīn müslim ehl-i imān ağladı
3 Ağlar şeh-zādeler ol meh-pāreler
Sızılaşır sinemizde yāreler
Gökdeki melekler giydi qaralar
İns ile cīn kevn [ü] mekān ağladı
4 Nesl-i Balım Sultān cennet civānı
Bu idi cihānın şahib-zamānı
Tazelendi ehl-i beytiñ fiĥānı
Veliyü 'd-dīn Ĥürrem Sultān ağladı
5 Biñ üç yüz kırk oldu tarīĥ yazıldı
Çeşmimizden kanlı yaşlar süzildi
Ecdādları baş ucına düzildi
On iki imām şah-ı merdān ağladı
6 Ĥüküm büyük yirden Ĥaĥķıñdır fermān
Bāķilere saĥlık eylesin iĥsān
Çok gezdi cihānı ĥazret-i Lokmān
Bulmadı bu derde dermān ağladı
5^a 7 Şıdkıyā isteriz Ĥaĥķdan hidāyet
İki cihān serverinden şefā'at
Fāṭimatü 'z-Zehrā şeff'ü 'l-ümmet
Ĥacı Bektāş kuṭb-ı devrān ağladı

11'li Hece Ölçüsü

- 1 Efendim sultānım şah-ı cihānım
Cemāl-i pākiñi göremez oldum
Gice gündüz artmaĥdadır fiĥānım
Cemāl-i pākiñi göremez oldum
Karārım ĥalmadı tıramaz oldum
2 Bu biñ üç yüz kırka kondı seneler
Nār-ı hicrānıñla yandı sīneler
Ĥan ağladı şah-zādeler analar
Cemāl-i pākiñi göremez oldum
Karārım ĥalmadı tıramaz oldum
3 Ĥazret ĥavlūsına kondı cenāze
Ĥā'ib erenleri tırdı namāza
Dervişler āh itdi indi niyāza
Cemāl-i pākiñi göremez oldum
Karārım ĥalmadı tıramaz oldum
4 Kırklar meydānında erler uyandı

- 5^b 5 Kırk budak tutuşdı şem'alar yandı
Ma'sūmların āhı 'arşa tayandı
Cemāl-i pākiñi göremez oldum
Karārım kalmadı tıramaz oldum
Yasa girdi hāş bağçeniñ kuşları
Kana döndi toprağ ile taşları
Tırmaz akar gözlerimiñ yaşları
Cemāl-i pākiñi göremez oldum
Karārım kalmadı tıramaz oldum
6 Arslan ağzı āh eyledi çağladı
Āb-ı zemzem sīnesini tağladı
Ağopkār hem çille-hāne ağladı
Cemāl-i pākiñi göremez oldum
Karārım kalmadı tıramaz oldum
7 Bir ay gördüm toğmış hilālden ince
İnşāallah bu düşüm gençlerden gence
Sen olmışdın gönlümüzde eglence
Cemāl-i pākiñi göremez oldum
Karārım kalmadı tıramaz oldum
8 Bu Şıdkı bī-çāre kapıñda kuldur
'Afv it günāhımı āşāniñ boldur
Sā'atim gün geçer her günüm yıldır
Cemāl-i pākiñi göremez oldum
Karārım kalmadı tıramaz oldum

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

- 6^a 1 Bülbül idim bu cihānda gülsitānım var idi
Tūtişey seyr eyler idim büsitānım var idi
2 Olmış idim tā ezelden bülbül-i āşūftesi
Ruğları gül kākül-i 'anber feşānım var idi
3 Eyley idi seyr ile bu kāl bime bağş-ı hayāt
Zülfi sünbül kāmēti serv-i revānım var idi
4 Çün yitirdim firkatıyla ağlarım leyl [ü] nehār
Ya' kūb idim Yūsuf-ı devr-i zamanım var idi
5 Zīr-i fermānına girmişdi kamu halk-ı cihān
Dergeh-i 'ālem-penāhda hükmrānım var idi
6 Esdi bir bād-ı muhālif dökdi berg [ü] bārını
Gönlümün eglencesi bir nev-fidānım var idi
7 Koydı hayfā Şıdkı-i bī-çāresin biñ derd ile
Gıtdi yār-ı nāzeninim mihribānım var idi

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

- 1 'Arz-ı hālīm var kerem kıl luğ idip tır ey şabā
Göçdi bir serv-i şānavber yüzleri nūr ey şabā
2 Merkad-i dārū's-selāmın kıl ziyāret āh ile
Pūs idip tābūt-ı pākin yüzlerin sür ey şabā
3 İtme ifşā rāz-ı kālbiñ gayrı bir ferde şağın
Gir huzūr-ı 'ālisine yüz-be-yüz gör ey şabā
4 Bir daği sür yüzleriñi bende-gānından için
Dergeh-i Mevlāda sa'yıñ ola meşkūr ey şabā
5 Ol huzūr-ı ma'nevīsın gösteriben 'ayn ile
Şıdkı-i bī-çāresini eyle mesrūr ey şabā

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

- 1 Başlayalım gel seniñle āh [u] zāre bülbülüm
Sen gül-i handāna āh it ben de yāre bülbülüm
2 Tığ-ı hicrān eylemişdir dest-i devrān ile çün
Yüregimi şerha şerha pāre pāre bülbülüm
3 İdemez buña tedāvī olsa Loqmān-ı hāzık
Açılıpdır tā ciğerden çünki yāre bülbülüm
4 Sūziş-i nāl-i firākı yandırıp bu 'ālemi
İşidilmesin havādiş her diyāra bülbülüm

- 5 Terk-i cān olduğın bildim vuşlat-ı cānāne yol²
Me'mul itmeme ben bu derde ğayr-ı çāre bülbülüm
6 Vuşlat-ı 'ıydında ħurbān eyleyem bu cānımı
Ĥaĥĥ mülākāt eyler ise ol civāra bülbülüm
6^b 7 Ketm-i 'aşka yok mecālī Şıdķı-i bī-çāreniñ
Āh-ı efgān eyleyelim āşikāre bülbülüm
Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

- 1 Ağlamaz mı derd ile cāna senden ayrılan
Şem'a tek yanmaz mı yā pervāne senden ayrılan
2 Dem-be-dem feryād ile āh itdigim 'ayb itmeñiz
Ağlamaz mı sızlamaz mı ĥāna senden ayrılan
3 Me'kelīni meşrebiniñ lezzetinden el çekip
Ĥ^(v)āba varmaz meclis-i rindāne senden ayrılan
4 Şavt-ı nāy [u] sanĥūr ile olmaz tesellī āh ider³
Ruĥları gül gözleri mestāne senden ayrılan
5 Kāse kāse nūş ider ĥūn-ı cigerden dem-be-dem
La' l-i sükker dişleri dūr-dāne senden ayrılan
6 Gice gündüz reh-güzārın nāle-i efgān ile
Gözlemez mi 'āşık-ı dīvāne senden ayrılan
7 Acımaz mı inlemez mi yüreginden Şıdķıyā
Bī-ĥarār olmaz mı yā pervāne senden ayrılan

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

- 1 Gül-şen-i vuşlatda yāriñ bülbül-i ĥayrān idim
Seyr-i ĥüsn-i pāki ile hem dil-i şādān idim
2 Esdi bir bād-ı muĥālif eyledi maĥv-ı fena
Ĥurmuş idim āşiyānım anda ben iskān idim
3 Var idi bir pādişāhım sāye-i 'adlinde hem
Lā-teĥaf seyr eyler idim bir ulu kerbān idim
4 Leşker-i endüh-ı ğam çapdı metā'ım nā-gehān
Taĥt-gāh-ı çevresinde tacir-i devrān idim
5 Eyledi çok ta' līm-i dīn Şıdķı-i nā-çārına
Āsitāne geldiğimde bī-başar nādān idim
7^a **Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün**

- 1 Ĥānumānım terk idiben sākin-i şahrā olan
Cān [u] ser ĥaydım çeker mi 'āşık-ı Leylā olan
2 Cīfeye kılmaz muĥabbet eylemez endüh-ı ğam
Bekleyiben ol ĥanā'at Ĥāfını 'Anķā olan
3 Dem-be-dem feryād [u] nāle eylemez mi derd ile
Ĥalbiniñ her küşesinde āteş-i sevdā olan
4 Var idi bir şeyĥ-i kāmīl mürşid-i 'ālem-penāh
Tārik-i dünyā vü 'uĥbā vāşıl-ı Mevlā olan
5 Cā-nişin-i ĥuĥb-ı 'ālem Ĥācı Bektāş-ı Velī
Ĥıble-gāh-ı ehl-i imān Ka'be-i 'ulyā olan
6 'Avdet itmez bu cihāna māl [ü] cāhın terk ile
Dār-ı uĥrāda mekānı cennet-i a'lā olan
7 Şıdķı-i bī-çāreniñ feryādını 'ayb itmeñiz
Āh-ı efgān eylemez mi bülbül-i şeydā olan
Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

- 1 Āb-ı çeşmim berg-i müjgānımda şanki jāledir
Sīnem üzre dāğ-ı firķat 'ayn-ı bāğ-ı laledir
2 Göñlümüñ feryādını ta'n itmeyeñ çün yāriniñ
Gülşen-i vaşlından ayrı 'andelīb-i valedir
3 Ma'ni-i şī' rime kıymet biçemez her nā-ķābil
Dürri-pāk-i ĥūn-ı dīde çün mücevher tāledir
4 Himmet-i rūĥānisiyle söyledim ol şeyĥimiñ

² Vezin aksamaktadır.

³ Vezin aksamaktadır.

- 5 Yâdigâr ihvân-ı dîne işte bir risaledir
İştiğâli Şıdkı-ı bî-çâreniñ Ya' kûb-mişâl
Hüzn-i endüh-ı elemle gice gündüz naledir
Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilün
- 7^b 1 Gitdi sultân-ı cihânım el-firâk âh el-firâk
Arttı feryâd-ı figânım el-firâk âh el-firâk
2 Yüregimde oldu peydâ âteş-i hicrân-ı yâr
Yandı bu cism ile cânım el-firâk âh el-firâk
3 Terk-i h^(v)âb itdi hayâl-i vuşlat-ı pâki ile
Çeşm-i âb-ı hün-feşânım el-firâk âh el-firâk
4 Gitdi ol Şeyhîm Cemâle'd-dîn Efendim nâ-gehân
Aldı devrân sâyebanım el-firâk âh el-firâk
5 Gül-şen-i vaşlından ayrı bülbül-i şeydâ gibi
Söylesin her dem lisânım el-firâk âh el-firâk
6 Süreyim yüz âsitân-ı devletine ağlayı
Terk ile bu hâmmânım el-firâk âh el-firâk
7 Şâd [u] handân olmayam dünyâda Şıdkı ba' demâ
Âh ile geçsin zamânım el-firâk âh el-firâk
Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilün
- 8^a 1 Ma' şümesi elde şem' a vâlide sultân ile
Giceler tâ şubh olunca nâle-i efgân ile
2 Gâh geliben gâh giderdi nerdibânıñ başına
Gitmedi h^(v)âb-gâhına dîde-i giryân ile
3 Söyler idi n'oldı gelmez pâdişâhım kâdandır
Yoğsa eyler mi muhabbet bir ' azîz mihmân ile
4 Üç gün oldu gözlerim yollarda kaldı gelmedi
Ellerimi yakdı mümlar âteş-i süzân ile
5 Ol ayağı başdığı yirler gözüme tütüyâ
Urayım gögsüme neşter cânımı kurbân ile
6 Hem daği ma' şümüm ağlar seyr idip her cânibi
Ol mübârek beşikde çeşm-i hün-efşân ile
7 Hâ gelir diyü bakardı nerdibâna ağlayı
Gözi yaşlı bağı başlı yüregi al kan ile
8 Olmadı hiçbir haber çok gözledi bir kimseden
Bir de döndü yüzlerin bād-ı şabâya cân ile
Zevce-i Pâkizesi Lisânından
Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilün
- 8^b 1 Ey şabâ gel bir haber vir nev-fidânım kâdandır
Nür-ı çeşmim şâh-ı kalbim tende cânım kâdandır
2 Bülbül-i aşüftesiyim eylerem feryâd [u] âh
Yüzleri gül kâkül-i ' anber-feşânım kâdandır
3 Bî-çarâr oldum mecâlîm kâlmadı yol gözlerim
Pâdişâhım nâzeninim kâmrânım kâdandır
4 İftirâkı âteşiyile yandı mağv oldu tenim
Söyle Mevlâyı severseñ ' âlî-şânım kâdandır
5 Biñ gün oldu bir dağıkam eylerim zâr-ı figân
Melce '-i ' âlem-penâhım sâyebanım kâdandır
Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilün
- 1 Söylemedi ol daği âh eyleyip âvâz ile
Döndü yönin dergeh-i ' âlem-penâha nâz ile
2 Gözlerinden lu 'lu '-i hün-âbını kıldı nişâr
Ol hulûs-i pâkizesin hâzrete ibrâz ile
3 Elde şem' a sînesinde hem daği ma' şümesi
' Arş-ı ihlâş eylediler bir bölük hem-râzile
4 Vaşlına kıldı mülâkî bir nidâ geldi nihân
Hâzret-i Mevlâ velîsin cümleden mümtâz ile
5 ' Âlem-i ma' nîde çünki Ca' fer-i Tayyâr idi
Cennet-i dîdâr-ı Hâkka uçdı ol pervâz ile
Hemşiresi

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

- 1 Hemşire-i pākizesi hem daḥi feryād ile
Gözlerinden dökdi yaşlar nāleler inşād ile
2 Pāy-ı pāk-i Ka' besin pūs eyleyiben ağlayı
Nevḥalar kıldı mübārek işbu şî' r-i yād ile
3 İftirākîñ âteşine yoḳ mecālîm al götür
Hemşire-i bî-ḳarārîñ luḫ idip imdād ile
4 Senden ayrı istemem dār-ı fenayı ba' demā
Vurayım sîneme dāğlar dilde ' aşḳ bünyād ile
5 Çıkayım ḥalk arasında terk-i ḥānumān idip
Olayım şahrā-nişîn Mecnūn ile Ferḥād ile

9^a

Şî' ir

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

- 1 Bir de döndi yüzlerin dergāha kıldı ' arz-ı ḥāl
Bāb-ı āşānîñ kıldım ey cenāb-ı Zü'l-Celāl
2 Yār-ı mihrībānımı aldı beni ḳoydı melūl
Yā ilāhî hikmetinden idemez kimse su'āl
3 Vireyim bu cānımı cānānıma irgür daḥi
Ḳalmadı dilde taḥammūl olmuşım çün bî-mecāl
4 Āh-ı efgān eyleyeyim bağlayıban ḳaralar
Şād [u] ḥandān olmağıma ḡayr[ı] yoḳdur ihtimal
5 Ey benim dāru'l-emānım dest-ḡırım dāderim
Al berāber cānımı sen ḳoyma böyle pāymāl

Birāderi Velîyü'd-dîn Gitdi

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

- 1 Dāder-i pāk-i Velîyü'd-dîn Efendim ol zamān
Yüzlerin yüzine sürüp eyledi āh-ı fiğān
2 Didi ḳardaşım ' azîzim yār-ı mihrībānım āh
Bir tekellüm eyle tā ki ola ḳalbim şādumān
3 Pāy-ı pākin pūs idiben çeşm-i ḥün-efşān ile
İş bu şî' riñ mefhūmını söyledi ol nā-gehān
4 Bilmezim yā niçe olur ḥālîmiz a' dā ile
Ey birader sen idiñ çün üstümüzde sayeban
5 Eyler idiñ çün beşāsetle tekellüm her zamān
Söylerim yā söylemezsin n'oldı ey şāh-ı cihān

Şî' ir

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

- 1 Söylemedi döndi yönin ḥazret-i ḥünkāra āh
' Arz-ı ḥālîñ şöyle yazdı ol ḡanî settāra āh
2 Yā ilāhî n' eylediñ ol yār-ı mihrībānımı
Tîğ-ı hicrānî açıpdır sînemizde yāre āh
3 İdemez bu derde çāre olsa Loḳmān Ḥekīm
Olmaz ise gerçi senden derdimize çāre āh
4 Gül-şen-i vaşlından ayrı bülbul-i şeydā gibi
İftirākî āteşiyile düşmişem biñ zāra āh
5 Ol livāu'l-ḥamdıñ altında bizi yā Rabbenā
Ḳıl mülāḳat luḫ [u] iḥsān eyleyip didāra āh

9^b

Duḡter-i Pākizesi

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

- 1 Duḡter-i ' işmet penāhî pākize bir dānesi
Āh-ı efgān eyle geldi ḥüsünün divanesi
2 Pāy-ı pāk-i Ka' besin pūs eyleyip biñ āh ile
Hā dökilir gözlerinden lū'lū-i dūr-dānesi
3 ' Ūd gibi yanar tutuşur ' anber-i ḡisūları
Çeşme-i ḥün-āba dönmiş gözleri mestānesi
4 Söylediğim işirdiñ ' ālem-i şevḳîñ ile
Şem' a-i didār-ı pākin ben idim pervanesi
5 Ağlamaz mı iñlemez mi nāle zār itmez mi yā

- 6 Gül-şeninden ayrılınca bülbül-i hayrânesi
İşbu eş'ârın me'âlin başladı söylemege
Gördi kim yokdur kararını yüklenir bâr-hânesi

Şi'ir

11'li Hece Ölçüsü

- 1 Yüklendi bâr-hâne çekildi atlar
Tiz gel ağam tiz gel ben dayanamam
Yürüdi kaçarlar kalkdı kismetler
Tiz gel ağam tiz gel ben dayanamam
Ağah gelir dirler hiç inanamam
- 10^a 2 Bülbül-i şeydâ kim ey gül-i gonca
Kararım kalır mı ya sen gidince
Sen olmuşduñ bu gönlümde eglence
Tiz gel ağam tiz gel ben dayanamam
Ağah gelir dirler hiç inanamam
- 3 Bülbüllerin kafesinde ötüşür
Kumruların birbirine katışır
Nâr-ı firqatınle sînem tutuşur
Tiz gel ağam tiz gel ben dayanamam
Ağah gelir dirler hiç inanamam
- 4 Tâzelendi sînemizde yâreler
Çıkarıp ağları giyem karalar
Sen gidince melül kalır buralar
Tiz gel ağam tiz gel ben dayanamam
Ağah gelir dirler hiç inanamam
- 5 Gül-şâh gibi şararıban şolayım
Leylâ gibi Mecnûnumı bulayım
Şîrin gibi neşter vurup öleyim
Tiz gel ağam tiz gel ben dayanamam
Ağah gelir dirler hiç inanamam

Hamdu'llâh Efendî

Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilün

- 1 Geldi Hamdu'llâh Efendî gözlerinde yaş ile
Eyledi püs hâk-i pâyın cümleten kardaş ile
- 2 Söylediğim oldu peydâ yandırır bu 'âlemi
Sînemizde nâr-ı hicrân cümle derde baş ile
- 3 Hazret-i Mevlâ müyesser eylesin hayr-ı cemîl
Olamaz kimse müdâfi' nakş iden nakkâş ile
- 4 Eyleyip çok hün-feşânlık 'aşık-ı aşüftesi
Sîne-i pâkini dökdi hâk ile hem taş ile
- 5 Söyledi hem işbu şi'ri ba' demâ feryâd idip
Kutb-ı 'âlem şeyh-i kâmil hazret-i Bektâş ile

Şi'ir

10^b **Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilün**

- 1 Hazret-i Mevlâ garîk-i baħr-ı gufrân eylesin
Menzil-i me'vâsını hem bâğ-ı rızvân eylesin
- 2 Cümle muhibbânı ile ol sırâtin zahmetin
Yâver [ü] yardımı ile şöyle âsân eylesin
- 3 Ol livâu'l-hamdıñ altında daħi eltâf ile
Hüccet-i huld-ı berîni aña ihsân eylesin
- 4 Cümle peygamberler ile hem daħi maħşûr olup
Murg-ı rûhı cennet-i a' lâyı seyrân eylesin
- 5 Kalbimize lutfen ihsân eyleyip sabr-ı cemîl
Hazret-i şâh-ı velâyet derde dermân eylesin

Hüseyn Fevzî Efendî

Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilün

- 1 Ol Hüseyinî Fevzi geldi yüz bin âh ile⁴
Nâle-i zâr eyledi çok bir bölük hem-râh ile
- 2 Kandıdır sultân-ı ‘âlem söyle ger Allâh için
İbtidâ hüsn-i mülâkât eyleyem ol şâh ile
- 3 Ka‘be-i vaşl-ı tavâfın eyleyiben bâ-şafâ
Süreyim yüz âsitâne hasbeten li’llâh ile
- 4 Yir yüzünde ehl-i îmân bağladı hep qaralar
Ta‘ziye için semâdan indi güneş mâh ile
- 5 Bir nidâ geldi semâdan ağlayıp âh eyleme
Ol mülâkât eylemişdir çün vişâlu’llâh ile
- 6 İşidince bu nidâyı âh-ı efgân eyledi
Cân ile yandı tutuşdı işbu şi‘ri söyledi⁵

Şi‘ir

Fâ‘ilâtün/Fâ‘ilâtün/Fâ‘ilâtün/Fâ‘ilün

- 1 Söyleyiñ dostlar mürüvvet ma‘deni kânım kanı
Süreyim yüz hâk-i pâya bâb-ı ihsânım kanı
- 2 Merkad-i pâkin ziyâret eyleyem biñ derd ile
Pâdişâhım kıble-gâhım nûr-ı Yezdânım kanı
- 11^a 3 Sür‘at-i tām eyleyip geldim cemâlin görmege
On sekiz biñ ‘âlem içre kuṭb-ı devrânım kanı
- 4 Zîr-i hükm-i ‘âlisinde bende-i fermân idim
Şâhib-i cüd [u] letâfet şâh-ı merdânım kanı
- 5 Gülmeyem dâr-ı fenâda ba‘demâ efgân ile
Bülbül-i şeydâsıyım ol bâğ-ı gül-şânım kanı

Ma‘şüme

Mefâ‘ilün/Mefâ‘ilün/Mefâ‘ilün/Mefâ‘ilün

- 1 Yitirdim n’eyleyim cânânımı bir cân ile kaldım
Mecâlim kalmadı tende çeşm-i giryân ile kaldım
- 2 ‘Uyûn-ı hûn-feşânımla lâle-zâr oldu bu sînem
Vişâl-i pâkinden ayrı dâğ-ı hierân ile kaldım
- 3 Pederi ‘âli ‘azamet penâhıñ var idi dirler
Cemâlin görmedim bir kez dil-i hayrân ile kaldım
- 4 Mecâlim kalmadı tende kıncaru gitdigin bilmem⁶
Dem-â-dem ağlarım ancak yüregim kan ile kaldım
- 5 Dehân-ı gönce-i pâkin müyesser olmadı görmek
Hezâr bî-karârâsâ âh-ı efgân ile kaldım⁷
- 6 Kıpandı çeşme-i âb-ı hayâtım n’eyleyim bilmem
Yanar cânım şusızlıktan nâr-ı süzân ile kaldım
- 7 Kesildi tâb-ı tākātım şîr-i nâhırde ma‘şümem
Şarardı gül gibi mâder-i huşk pistân ile kaldım
- 8 Yeşîme bir tıfl-ı mehdim ‘aceb ben n’eyleyim böyle
Pederi Ya‘kûbum gitdi beytü’l-aḥzân ile kaldım⁸
- 9 Ḥayâl-i gül-şen-i hüsnî bî-karâr eyledi gönülüm
Taḥammül idemem bülbül gibi nâlân ile kaldım
- 10 Ṭabîbim gelmedi hiç başım üzre şormadı ḥâlim
Döküben sînemi yâre kılan peykân ile kaldım

11^b

Muṣtafâ Nâcî Efendî

Fâ‘ilâtün/Fâ‘ilâtün/Fâ‘ilâtün/Fâ‘ilün

- 1 Muṣtafâ-yı Nâcî geldi şöyle bir nâlân ile
Sînesinde dâğ-ı firqat gözleri al kan ile

⁴ Vezin aksamaktadır.

⁵ Kafiye uyumsuzdur.

⁶ Vezin aksamaktadır.

⁷ Vezin aksamaktadır.

⁸ Vezin aksamaktadır.

- 2 Āsitān-ı pākini pūs eyleyiben ba' demā
Ḥāk-i pāy-ı Ka' besine sürdi yüzler cān ile
- 3 Söyledi gel bir tekellüm birle şād it ḳalbimi
Cūd [u] eltāf [u] ' ināyet eyleyip ihsān ile
- 4 Bāğçe-i ḥüsnüñ ḳapısın ḳıl güşāde luṭf idip
Yāre-i hicrānıma em derdime dermān ile
- 5 Ba' demā dār-ı fenāda şād [u] ḥandān olmayam
İftirāḳıñ āteşin bu gönlüme mihmān ile
- 6 Ḥāzret-i Mevlāya döndi yüzlerini ağlayı
Söyledi şoñra bu şi' ri āh ile efġān ile

Şi' ir

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

- 1 Gönlümüñ taḥtında şahım mīr-i fermānım idiñ
Zīr-i fermānıñda idim çünki sultānım idiñ
- 2 Gül-şen-i ḥüsnüñ temāşasıyla şād-kām idim
Bülbül-i şeydā idim sen ḡonce-ḥandānım idiñ
- 3 Yāre-i hicrān-ı vaşlıñ olamaz merhem-pezīr
Sen idiñ Loḳmān-ı ḥāzıḳ derde dermānım idiñ
- 4 Āsitān-ı devletiñde ' abd-ı fermān-ber idim
Vāli-i mülk-i velāyet şāh-ı merdānım idiñ
- 5 Sāye-i ḥışn-ı ḥimāyeñ olmuş idi mültecām
Melce-i ' ālem-penāhım ma' delet-kānım idiñ

' Alī Hādī Efendī

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

12^a

- 1 Geldi bir de Hādī Sultān şāhib-i ḥısl-ı cemāl
Hādī-i rāh-ı ḥaḳıḳat nūr-ı zāt-ı Zü'l-Celāl
- 2 Eyleyip çok ḥün-feşānlık nāle-i feryād-ı āh
Āb-ı çeşm-i pāki ile yazdı Ḥaḳḳa ' arz-ı ḥāl
- 3 Ḳalbimiñ şād [u] sürürün n'eyledin yā Rabbenā
İftirāḳı āteşiyle oldum ancak bī-mecāl
- 4 Ben degil bu ḥaḳḳ-ı ' ālem cümleten ḳan ağladı
Ol şeh-i mülk-i velāyet eyleyince irtihāl
- 5 Ḥāk-i pāy-ı devletin pūs eyleyip bu şi' r ile
Söyledi dār-ı fenāda gülmege yoḳ ihtimal

Şi' ir

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

- 1 Zāt-ı pāk-i faḥr-ı ' ālem baḥr-ı kanım sen idiñ
Ḳalbimiñ şād [u] sürürü tende cānım sen idin
- 2 Sīne-i derü 's-selāmım şīn idi seyrīñ ile
Yoḳ idi ḡam çünki anda bāğ-bānım sen idin
- 3 Cümle endüh-ı belādan ben idim āzāde-dil
Melce-i ' ālem-penāhım sāyebānım sen idin
- 4 Seyr-i ḥüsn-i pākiñ ile dā'imā şādān olup
Bülbül-i şeydā mişāli gül-sitānım sen idin
- 5 Şu' le-i nūr-ı cemāliñ ben idim pervānesi
Mülk-i dilde devr iden māh-ı tābānım sen idiñ

Ḥaydar Efendī

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

12^b

- 1 Geldi Ḥaydar eyledi çok āh-ı efġān ağladı
Göñli yandı nār-ı hıcre gözleri ḳan ağladı
- 2 ' Arşa çıḳdı dūd-ı āhı nāle-i firāḳ ile
Ṭuydı feryād-ı fiġānın cümle insān ağladı
- 3 Āsitān-ı pākini pūs eyleyip biñ derd ile
İftirāḳ-ı āteşiyle sīne biryān ağladı
- 4 ḡonce-i bāğ-ı vişāle bülbül-i şeydā idi
Dāğ-ı ḥünin-i ciğerle zār-ı nālān ağladı
- 5 Ol daḫi dergāh-ı ' ulyāya ṭutuben yüzlerin
Söyledi hem işbu şi' ri çok perīşān ağladı

Şi'ir

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

- 1 Bu cihānda mürşid-i 'ālem-penāhım sen idiñ
'Ālem-i taḥḳıḳde evvel pādişāhım sen idiñ
- 2 Ka' be-i a' zam cemāliñ kaşlarıñ mihrāb-ı Hāḳḳ
Ḳalb-i pākiñ beyt-i Mevlā ḳible-gāhım sen idiñ
- 3 Ḳulmet-i hicriñle gönülüm yas ile mātemedir
Çün dönüldüñ mülk-i dilde mihr [ü] māhım sen idiñ
- 4 Sāye-i 'adliñde seyrān eyler idim lā-teḥaf
Sāyebānım tende cānım ḥayr-ı ḥ^(v)āhım sen idiñ
- 5 Va' z ile pend ü naşīḥat eyler idiñ dā'imā
Vuşlat-ı Mevlāya gider ḫoḡrı rāhım sen idin

Rif' at Efendi

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

- 1 Geldi Rif' at tıfl-ı nāzı cānda cānāni idi
Rūḥ-ı pāki bülbüliniñ ḡonce-ḫandāni idi
- 2 Besler idi biñ muḥabbet ol ḫafid-i pāk için
Pertev-i şevk-i cemāli nūr-ı imāni idi
- 3 Ol tıf[ı]l-nāz her ne dirse eyler idi iltifāt
Şanki şöyle ḳalbinin taḫtında sultāni idi
- 4 Gül-şen-i ḫüsniñde anıñ bülbül-i āşüfesi
Ruḫları gül kākül[i] hem 'anber-efşāni idi
- 5 Ol ḳadar mihr-i muḥabbet eylemişdi cān ile
Ḫāne-i ḳalbinde anıñ özge mihmāni idi

Rızā Efendi

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

13^a

- 1 Geldi Rızā bāḡ-ı ḳalbi cennetiniñ sünbülü
Āḥ-ı efgān eyledi ol gülşen-i Hāḳḳ bülbülü
- 2 Pūs idiben seyr iderdi 'anber-i ḡisularıñ
Ḳalbinin bāḡında idi nev-şüküfte bir güli
- 3 Bir teli kāküline virmem cihāni virseler
Dir idi bu tıfl-ı nāzım baña cāndan sevgili
- 4 Ol mübārek pāy-ı pākin pūs idip çok aḡladı
Çeşme-i ḫün-āb olıban aḡdı çeşminiñ sili
- 5 Bārgāḥ-ı ḫazret-i ḫünkāra döndi yüzini
Söyledi soñra bu şi'ri ḫall için her müşkil

Şi'ir

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

- 1 Bülbül-i āşüfte idim bir gül-i ḫandāna āḥ
Bād-ı firḳat esdi şimdi başladım efgāna āḥ
- 2 Tıfl-ı nāzı nūr-ı çeşmi ben idim eglencesi
Virmez idi bir telimi bāḡçe-i gül-şāna āḥ
- 3 Eyleyiben çok nevāziş Ya' ḳüb-ı devrān idi
Beñzedirdi yüzlerimi Yūsuf-ı Ken' āna āḥ
- 4 Nev-resīde nev-şüküfte ma' şüm-ı pākim henüz
İdemem şabr [u] taḫammül āteş-i hicrāna āḥ
- 5 Yā ilāhī senden özge kimse dermān idemez
Tır-ı firḳat tā yürekden geçdi çünki cāna āḥ

Vāḫid ve Ḫüseyn Fevzī Efendiler

Mefā' ilün/Mefā' ilün/Mefā' ilün/Mefā' ilün

- 1 Daḫi Vāḫid ol Ḫüseyn Fevzī Sultān ile geldi⁹
Vefāt-ı pākini tıydu āḥ-ı efgān ile geldi
- 2 Cigerden yāreler açdı tıḡ-ı bī-dād-ı dehr ile
Gözinden ḫün-feşān idip yüregi ḳan ile geldi

⁹ Vezin aksamaktadır.

- 13^b
- 3 Semâlardan geçip âhı irişdi dâmen-i ‘arşa
Özinde âteş-i firakat çeşm-i giryân ile geldi¹⁰
  - 4 Vişâl-i gül-şen-i pâkîze-i hüsn-i cemâinden
Cüdâ düşmüş hezârâsâ dâğ-ı hicrân ile geldi
  - 5 Tûrâb-ı pâk-i pâyına sürüp yüzler hûlûş ile
Dehânından işbu şi‘riñ me’âli cân ile geldi¹¹

Fâ‘ ilâtün/Fâ‘ ilâtün/Fâ‘ ilâtün/Fâ‘ ilün

- 1 Ağlarım bülbül mişâli gül-sitânımdan cüdâ
Ruğları gül kâkül-i ‘anber-feşânımdan cüda
- 2 Lâle renginden çekildi sîneme dâğ-ı firâk
Şanki bir dürr-i yetimim baır-ı kânımdan cüdâ
- 3 Ağlarım âh eylerim feryâd ile leyl [ü] nehâr
‘Âlem içre nuğ-ı pâk-i câvidânımdan cüda
- 4 Ba‘ demâ şâd olmayam bu dâr-ı dünyâda daği
Oldı cânân n’eyleyim bu cism-i cânımdan cüdâ
- 5 Zûlmet-i düd-ı siyâhım kapladı her yanımı
Olmışam çün âfitâb-ı âsumânımdan cüda

Feyzu ‘İlâh Efendî

Fâ‘ ilâtün/Fâ‘ ilâtün/Fâ‘ ilâtün/Fâ‘ ilün

- 1 Geldi Feyzu ‘İlâh Efendî vâlid-i adaş olan
Bezm-i evlâd-ı ‘Alîde cümlesine baş olan
- 2 İftirâk-ı âteşiyle Yûsuf-ı devrânınñ
Hüzn ile Ya‘ kûb mişâli gözleri kan yaş olan
- 3 Ol velâyet şehrinin tahtındaki sulţân idi
Gâhi Haydar gâhi Aḥmed gâhi de Bektâş olan
- 4 Nağd-ı evlâd-ı Muḥammed Muştafâ nesl-i ‘Alî
Yevm-i mi‘râc ḥazret-i peygambere sırdaş idi
- 5 Ol şefâ‘ at-kânının evlâdına mâtem günü
İdemez şabr [u] taḥammül sînesinde taş olan
- 6 İşbu şi‘riñ me’âlini söyleyip ol tıfl-ı nâz
Döndi dergâha yönini kıldı Mevlâya niyâz¹²

14^a

Şi‘ir

Fâ‘ ilâtün/Fâ‘ ilâtün/Fâ‘ ilâtün/Fâ‘ ilün

- 1 Ya‘ kûb-ı devrân idim yâ n’eylediñ cânânımı
Arzidiben gelmiş idim Yûsuf-ı Ken‘ânımı
- 2 Ba‘ demâ dâr-ı fenâda şâd [u] ḥandân olmayam
Çün yitirdim kalbimin tahtındaki sulţânımı
- 3 Kırk iki yıl iftirâkıyla tolandım çölleri
Nâleler kıldı melekler işidip efgânımı
- 4 Nâzil oldı âsumândan varımı yağma için
Leşker-i hüzn-i felâket kapladı her yanımı
- 5 Olmuş idim bülbül-i aşüfte-i nâlânesi
Olmadı görmek müyesser ol gül-i ḥandânımı

Mu‘ammer ve Yûsuf ‘İzzet Efendî

Fâ‘ ilâtün/Fâ‘ ilâtün/Fâ‘ ilâtün/Fâ‘ ilün

- 1 Yûsuf ‘İzzet [ü] Mu‘ammer geliben dîn ḡoncası
Gül-sitân-ı sînesinde kalbinin eglencesi
- 2 Ol iki ma‘şûm ḥafidî şîr-i perverde henüz
Sâyebândı anların üstinde her dem pençesi
- 3 Seyr iden didâr-ı pâkin eyler idi inkiyâd
Ma‘ni-i Qur‘ân idi her sözleriniñ incesi
- 4 İltifât eyler idi ihvân-ı dîne bâ-şafâ
Zerre bir ferde cihânda yok idi işkencesi
- 5 Görinirdi hem daği evkât-ı ḥamse içre ol
Ka‘be-i didâr-ı Ḥaḳka şevk ile peymençesi

¹⁰ Vezin aksamaktadır.

¹¹ Vezin aksamaktadır.

¹² Kafiye uyumsuzdur.

Şi'ir

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

- 14^b
- 1 Cennet-i dīdār-ı Hakkın ol iki sünbülleri
Bāğ-ı pāk-i kalbiniñ hem nev-şüküfte gülleri
  - 2 Sīne-i dāru 's-selāmın baħş idiben anlara
Söyler idi işte bunlar gönlümün bülbülleri
  - 3 Her nazar kıldıkça eyler gönlime baħş-ı sürür
Müy-ı müşk-nābı ile dāne-i fülfülleri
  - 4 Hem 'ıtırnāk eylemişdi bāğ-ı kalbim ser-be-ser
Şaçları şebbüleriyle 'anber-i kākülleri
  - 5 Mişl-i şebbir ile şubber nūr-ı 'ayn-ı Muştafā
Hāl olurdu nīm-nigāhla gönlümün müşkilleri

Analar Tarafından

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

- 1 Hāne-i 'ismet-penāh-ı 'ālisinde analar
Lu'lu'-ı baħr-ı velāyet pākīze dūr-dāneler
- 2 Biñ tahassürle figāna başladılar āh idip
Gül-şen-i pākinden ayrı bülbül-i hayrāneler
- 3 İştiyāk-ı vuşlat ile kılmayıban kayd-ı cān
Şem'a-i dīdār-ı Hakkā atılan pervāneler
- 4 Her biri lāle mişāl-i vurdular gögsine dāğ
Gördiler kim yoğ qararı yüklenir bārḥāneler
- 5 Döndiler dergāh-ı Hakkā işbu şi'ri yād ile
Zülfü sünbül ruḥları gül gözleri mestāneler

Şi'ir

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

- 15^a
- 1 N'oldı yā-Rabb kanda gitdi ol leṭāfet-kānımız
Nesl-i pāk-i kuṭb-ı 'ālem şāḥib-i ihsanımız
  - 2 Biz idik çün işiginde ḥāk-i fermān-ber olan
Taḥt-gāh-ı kalbimizde ol idi sulṭānımız
  - 3 Tīg-ı hüzn-i firḫat ile yārelendi sīnemiz
Olamaz merhem-peziir bu yāre-i hicranımız
  - 4 Ol maḫām-ı 'ālisinde tura idi şād-kām
'İyd-ı vaşl-ı pākine ḫurbān olaydı cānımız
  - 5 Şād [u] ḥandān olmağın yoğ ihtimāli ba' demā
Düdi-i āh-ı ferākat kapladı her yanımız

Seccādesi

Mefā' ilün/Mefā' iün/Mefā' ilün/Mefā' ilün

- 1 Maḫām-ı 'āli-i devlet-penāhında nihāniyle
İder seccādesi nāle söyleyip ḥāl lisāniyle¹³
- 2 Giceler şubḥa dek iḥlāş ile eyler idi ezkār
Enīs [ü] cānım olmuşdı niçe devr-i zamāniyle
- 3 Ḳadem nihāde kıldıkça olurdu bu maḫām pūr-nūr
Melekler iftiḥār eyler idi pūs-ı damāniyle
- 4 İderdi her dem teveccüh cemāl-i pāk-i Mevlāya¹⁴
Cebninde nūr-ı pāk-i sücüdını beyāniyle
- 5 Nidā geldi āsumāndan işidip fehm ile sırrın
Bu şi'ri söyledi şoñra ağlayıban figāniyle¹⁵

Şi'ir

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

- 1 Ey şabā luṭf it ḥaber vir pādişāhım ḳandadır
Cūd ile āşān ile 'ālem-penāhım ḳandadır
- 2 Gözlerim yollarda ḳaldı nāle-i efḡān ile
Gelmedi bu sīnemiñ taḥtında şāhım ḳandadır

¹³ Vezin aksamaktadır.

¹⁴ Vezin aksamaktadır.

¹⁵ Vezin aksamaktadır.

- 3 Seyr-i dīdār ile her dem olur idim feyż-yāb
Ka'be-i ma' nī-i ḳalbim ḳıble-gāhım ḳandadır
4 Döndi zindāna maḳāmım zulmet-i hicrān ile
Devr iden bu gönlümün şehrinde māhım ḳandadır
5 Va'z ile dürlü neşāyih eyler idi dem-be-dem
Mürşid-i 'ayn-ı ḥaḳıḳat toğrı rāhım ḳandadır

Ḥidmegān Tarafından

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

- 15^b 1 Dergeh-i 'ālem-penāhında bulunan bende-gān
Her biri bir ḥidmet ile eyleyenler bezl-i cān
2 Nāleler ḳılıp didiler ey bizim sultānımız
Eylemişdiñ 'aşkıñ ile cümle terk-i ḥānumān
3 Kelb-i kūy-ı pākiñ olup ni' met-i perverdesi
Āsitān-ı devletiñde biz idik çün pāsban
4 Bilmeyiz kim niçe olur ba' demā aḥvālimiz
Bu fenāda sen idiñ çün üstümüzde sayeban
5 Ol livāü 'l-ḥamdıñ altında cemāl-i pākiñi
Eylesin görmek müyesser ol cenāb-ı müste'ān
6 Ḥāk-i pāy-ı Ka'besin pūs eyleyiben cān ile
İşbu şi'ri söylediler āh ile efgān ile

Şi'ir

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

- 1 Şāhib-i elṭāf [u] iḥsān ey bizim sultānımız
Āl-i pāk-i şāh-ı 'ālem melce-i devrānımız
2 Gül-şen-i vaşlıñdan ayrı bülbül-i şeydā gibi
Ba' demā çıksın semāya āh ile efgānımız
3 İftirāḳıñ günlerin göstermeyip Mevlā bize
N'ola ḳurbān ola idi işiginde cānımız
4 Eyleyip tecdid-i matem ağlarız feryād ile
Yok taḥammül gönlümüzde ḳalmadı dermānımız
5 Senden ayrı bu fenāda şād [u] ḥandān olmasın
Hüzn-i endüh [u] elemle çeşm-i ḥün-efşānımız

Top Āyın Bağ

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

- 16^a 1 Top āyın baği cigerden açdı dürlü yāreler
Söyleyiben niçe oldı gelmedi meh-pāreler
2 Geldi vaḳt-i nev-bahārim açılır çiçeklerim
N'oldı bilmem gelmedi ol bir bölük seyyāreler
3 İftirāḳı āteşiyle yandı sinem el-amān
Yā ilāhī luṭf idip bu derde sen ḳıl çareler
4 Geçdi hem eyyām-ı nev-rüz gelmedi şāh-ı cihān
Bir daḳḳam oldı biñ gün çok uzadı aralar
5 Böyle diyip ağlar iken bir nidā geldi daḳḳı
Bağrına tığlar uruban bağla ey bāğ ḳaralar
6 Cennet-i dīdār-ı Ḥaḳḳa vāşıl oldı şimdi ol
Ḥidmetinde ḥürilerle niçe yüz bin sāreler
7 Ḳoydı bu bāğ-ı cihānı oldı sultān-ı cinān
Ağlasınlar bunda ḳalan 'āşık-ı āvāreler
8 İşidince bu nidāyı döndi Ḥaḳḳa derd ile
'Arz-ı ḥālin ḳıldı taḳdīm işbu şi'r-i vird ile

Şi'ir

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

- 1 N'oldı bilmem gözlerim şāh-ı cihānım gelmedi
Geçdi zevḳ-i nev-bahārim tende cānım gelmedi
2 Bitmesin reyḥān ile sünbül benefşe ba' demā
Serv-i nāzım ol efendim kāmrānım gelmedi
3 Āh ile servilerim ṭurmuş selāma muntazır
Ḳanda ḳaldı ol yüzi māh-ı tābānım gelmedi

- 4 Ötmesiñ bülbüllerim hem güllerim açılmasın
Ruğları gül kākül-i ‘ānber-feşānım gelmedi
- 5 Nev-şüküfte güllerim şoldı dökildi mīveler
Yandı sīnem āb-ı la‘ l-i cāvidānım gelmedi
- 6 Āşiyān-ı ‘ālisinde kuşlarım feryād ider
Geçdi zevkīm ol cemāl-i gül-sitānım gelmedi
- 7 Ateş-i hicrānı yakdı sīnemi oldum melūl
Şād-kām olmayam ğayrı bāğ-bānım gelmedi

Kuşlar

Fā‘ ilātün/Fā‘ ilātün/Fā‘ ilātün/Fā‘ ilün

- 1 Cem‘ olup kumrı gögercin kuşlar ile bülbülān
Her biri bir nāle ile kıldılar āh-ı figān
- 2 Söylediler gözlerimiz yolda kaldı gelmedi
Taht-gāh-ı kalbimizde hüküm iden şāh-ı cihān
- 16^b 3 Ötüşüp şād olmayalım idelim terk-i sürür
Gelmedikçe işbu bāğa ol yüzi bāğ-ı cinān
- 4 Bir nidā geldi semādan emr-i irci‘ ile āh
Cennet-i dīdār-ı Hāğğa vāşıl oldu ol hemān
- 5 İşidince bu nidāyı tutdılar dergāha yüz
İşbu eş‘ āriñ me’ālin söylediler ol zamān

Şi‘ir

Mefā‘ ilün/Mefā‘ ilün/Mefā‘ ilün/Mefā‘ ilün

- 1 Gözümüz yollarda kaldı n’oldı sultānımız gelmez
Velāyet mülkiniñ şiri şeh-i merdānımız gelmez
- 2 Firāk-ı vaşl-ı pākiyle āh-ı nālānımız artdı
Cemāl-i gül-şen-i Mevlā ğonce-ħandānımız gelmez
- 3 Ğayāl-i kāmēt-i server vü anı bī-ķarār itdi
Mübārek müy-ı pākiyle ‘ānber-efşānımız gelmez
- 4 Zamān-ı nev-bahār geldi açılır lāleler güller
Ne Ğikmetdir bilmeyiz bu seyre cānānımız gelmez
- 5 Diyār-ı dārı terk itdik ümīd-i vaşl-ı pākiyle
Temāşā kılmağa bāğı kutb-ı devrānımız gelmez
- 6 Ğüseynī perde sāz ile hezārān biñ āvāz ile
Müzeyyen eyledik bezmi ‘āziz mihmanımız gelmez
- 7 Kimi hū hū kimi kū kū kimi yā hū kimi āh āh
Hevālar eyleriz iħyā niçin Ğākānımız gelmez¹⁶

Bir Bülbül Tarafından

8’li Hece Ölçüsü

- 1 İçinden bülbülün biri
Nāle kıldı figān ile
Didi kuşlar geliñ beri
Söyleyip bu lisān ile
- 2 Geliñ kuşlar idelim yas
Ğiyelim hep ķara libās
Başka derde bu derd kıyas
Olamaz hīç imkān ile
- 3 Geliñ kuşlar ötmeyelim
Sesi sese ķatmayalım
Gice gündüz yatmayalım
Ağlayalım her ān ile
- 4 Geliñ kuşlar ağlayalım
Sīnemizi dāğlayalım
Ğaraları bağlayalım
Mātem idip zamān ile
- 17^a 5 Olmayalım mişl-i insān
Çünkü anlarda var nisyan
Eyleyelim āh-ı efgān

¹⁶ Bu manzume, genel anlamda vezin olarak problemlidir.

- 6 İle 'l-ebed devrân ile
Tîz unudur beni beşer
Hevâ-yı nefsine düşer
Çeşmimiziñ seyli coşar
Akar tırmaz giryân ile
7 Gelin kuşlar kalkmayalım
Bu cihâna bakmayalım
Aşiyândan çıkmayalım
Ağlayalım efgân ile

Esb

Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilün

- 1 Ol mübârek esb-i pâki gözledi çok gelmedi
Tavlasında bağı kaldı n'olduğunu bilmedi
2 Ba' demâ his eyledi bu mâcerâyı fehm ile
Ağladı çok hün-ı çeşmin kimse gelip silmedi
3 Hâ dökerdi gözlerinden ağlayı hün-âbını
Me'kelin-i meşrebine aşlâ rağbet kılmadı
4 Giceler tâ şubh olunca na' ra-i feryâd ile
İçmedi şu yimedi yem tâb-ı tākāt kalmadı
5 İşbu eş'ârîñ me'âlin söyledi efgân ile
Gördüğim bu iftirâka başka çâre olmadı

Şi'ir

Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilün

- 1 Tırmazam ben bu diyârda terk-i evtân eylerem
Ağlaram bülbül mişâli çeşmimi kan eylerem
2 İstemem dâr-ı cihâni mâ'il-i 'uqbâ olup
Cânımı 'aşkıñ yolında şöyle kurbân eylerem
3 İftirâk-ı âteşiyle bu fenâda ba' demâ
İçmezem şu yimezem yem âh-ı efgân eylerem
4 Bakmazam ğayr[1] cihâna âh-ı endüh ile hem
Ol hayâl-i pâkini kalbimde mihmân eylerem
5 Râkibim ol pâdişâhım Yûsuf-ı devrân idi
Âh [u] zârımla maķâmım beytü 'l-aħzân eylerem

Züvvâr

Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilün

- 1 Bir bölük geldi misâfir vuşlat-ı dîdâr için
Bülbül-i şeydâ mişâli ğonce-i gül-zâr için
2 Söylediler kâdardır ol mürşid-i âġâhımız
Gelmişiz sulţânımıza ġâlîmiz izhâr için
3 Me'kelin meşrebiniñ lezzetinden geçmişiz
N'eyleriz biz âb-ı nâbı gelmişiz ol yâr için
4 Niçe çöller kaţ' idip geldik hulûş-i pâk ile
Ka'be-i vaşlında ma' nî var mıdır züvvâr için
5 Yâ niçin gelmez delîl-i beyt-i Mevlâ n'oldı âh
Gelmiş idik pâyına yüzler sürüp ikrâr için
6 Gördiler kim mâtem eyler kumrılar feryâd ile
Kâmet-i serv-i şanavber ol şeker-ġüftâr için
7 Bâġçe-i cennet mişâli bülbülânı yasadadır
Bildiler kim ağlaşır ol semen-reftâr için
8 Merķad-i pâk-i mekânı kâdardır söyleñ bize
ġâk-i pây-ı tütüyâsın sürelim çeşmimize¹⁷

Şi'ir

Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilün

- 1 Bir nidâ geldi semâdan ey muġibbân-ı be-nâm
Şimdi anıñ meskenidir cennet-i dârü 's-selâm
2 Şer' -i pâk-i Aġmede eyler itâ' at cân ile

¹⁷ Kafiye düzeni deġişmiştir.

- 3 Ol Velîyü 'd-dîn Efendî vârişidir reh-nümâm
3 Âl-i evlâdım buyurdı ol ḥabîb-i Kibriyâ
Zâ 'il olmaz bâkîdir çün tâ ilâ yevmi 'l-ḳıyâm
4 'Arz-ı iḥlâş eylediler cā-nişîn-i pākine
4 Ṭutdılar ḥablu 'l-metîn-i şer' iden bā-iḥtirâm
5 Ba' demâ ol merḳad-i pākin ziyâret eyleyip
5 Söylediler cümlesi bir eş-şalâtu ve 's-selâm
- 18^a **Züvvâr ve Karşı Merhûm Müşâr-ı İleyh Tarafından**
Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilün

- 1 Hâl lisânım açdı ol şâh Allâh adın yâd ile
1 Ḳıldı inşâd işbu nuḫ-ı pākini irşâd ile
- Cemâle 'd-dîn Efendî**
Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilün

- 1 Vâşıl-ı dîdâr-ı Mevlâ oldum el-ḥamdu 'lillâh
1 Nâ 'il-i esrâr-ı 'ulyâ oldum el-ḥamdu 'lillâh
2 Cedd-i pākim ol Muḥammed Muştafâ ile bile
2 Sâkin-i cennât-ı a' lâ oldum el-ḥamdu 'lillâh
3 Sâki-i Kevşer cemâl-i pākini seyrân ile
3 Târik-i dünyâ vü 'uḳbâ oldum el-ḥamdu 'lillâh
4 On iki burc-ı hidâyet âşikâr oldı baña
4 Vâḳıf-ı âyât-ı kübrâ oldum el-ḥamdu 'lillâh
5 Âyet-i illâ 'l-meveddet şânımızda okınır
5 Dâhil-i ma' nâ-yı ḳurbâ oldum el-ḥamdu 'lillâh
6 Varımı ol vara virdim lâyi ḳoydum var ile
6 Âşinâ-yı sırr-ı illâ oldum el-ḥamdu 'lillâh
7 Cümle ecdâd-ı kirâmım merḥabâ ḳıldı baña
7 Cennet-i a' lâda ibḳâ oldum el-ḥamdu 'lillâh
8 Var ise gelsin muḥibb-i şadıḳım benden yana
8 Gizli idim şimdi peydâ oldum el-ḥamdu 'lillâh
9 Ol livâu 'l-ḥamdiñ altında ḳadîmim bî-gümân
9 Sâye-i ceddimde yektâ oldum el-ḥamdu 'lillâh
10 Cennet-i a' lâda buldum cidde-i pākîzemi
10 Pūs-ı damânıyla evlâ oldum el-ḥamdu 'lillâh
11 Hâcî Bektâş-ı Velîdir cedd-i pākim âşikâr
11 Ḳâ 'il-i esrâr-ı ma' nâ oldum el-ḥamdu 'lillâh
12 Cânımı cânâna virdim terk-i ḥânumân ile
12 Ḳatre idim şimdi deryâ oldum el-ḥamdu 'lillâh
13 Seyr idip her bir maḳâmı on sekiz biñ ' âlemi
13 Ḳâ' id-i 'arş-ı mu' allâ oldum el-ḥamdu 'lillâh¹⁸

- 18^b **Merhûm Müşâr-ı İleyh**
Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilün

- 1 Nüş idip cām-ı beḳâyı gitdi cânım el-vedâ'
1 İrtihâl itdim fenâdan ḥânumânım el-vedâ'
2 Sîne-i pākîñi dâḡla âteş-i hicrân ile
2 Ey benim yâr-ı 'afifem mihribânım el-vedâ'
3 Yâre ḳıldı yüregiñi tîr-i peykân-ı firâḳ
3 Ma' şüme-i ṭıfl-ı nâzım gül-feşânım el-vedâ'
4 Vireyim fermânımı ḥablü 'l-metîn-i şer'-i pāk
4 Dâder-i pāk-i 'azîzim baḥr-ı kânım el-vedâ'
5 Cā-nişînim ol emânet cümle evlâdım saña
5 Merḳad-i pākimde sen ol sâyebânım el-vedâ'
6 Hâzret-i Mevlâya ṭapşırdım daḡi ben cümleñiz
6 Nür-ı 'aynım cā-nişînim cavidânım el-vedâ'
7 Hâzret-i faḡr-ı risâlet bâkîdir alam didi
7 Eyle ḥidmet bekleyiben âsitânım el-vedâ'
8 Sâki-i devrân elinden nüş idip cām-ı ecel
8 Nevbetim geldi tamâm oldı zamânım el-vedâ'

¹⁸ Bu şiirde, "el-ḥamdu'lillâh" ibaresi vezne muhalif düşmektedir.

- 9 Ben kelâmu 'llâh[ı] tebliğ eyledim şimdi saña
Ey tarikat serveri şâh-ı cihânım el-vedâ'^c
10 Kıl itâ' at şer' -i pāk-i hâzret-i peygambere
Zîr-i fermânîndadır hep bende-gânım el-vedâ'^c
11 Nûr-ı ' aynım ol ciğer-pârelerim ferzendlerim
Anlar idi cism-i cânım tende kanım el-vedâ'^c
12 Duğter-i pākîze-i ' işmet-penâhım kıdadır
Göreyim bir kez cemâlin kâmrânım el-vedâ'^c
13 Sen idiñ bu tende cânım hem daği çeşimimde nûr
Ey şefîkâm kâkül-i ' anber-feşânım el-vedâ'^c
14 Merkad-i pākimde hîdmet eyleyeñ ihlâş ile
Dergeh-i ' âlem-penâhda dervîşânım el-vedâ'^c
15 Hem seniñle iştirak itdim cihâda bâ-şafâ
Zü'l-cenâhım esb-i nâzım reh-revânım el-vedâ'^c
16 Bâkîdir çünki maqâmım tâ ilâ yevmi 'l-kıyâm
Âyet-i illâ 'l meveddet' ulv[i]-şânım el-vedâ'^c
19^a 17 Top âyîn bâğı içinde şâd ola servilerim
Nev-şüküfte güller ile sünbülânım el-vedâ'^c
18 Merkadimde mâtem itdiñ âh ile nâlân ile
Kuşlarım kırmırlarım ey bülbülânım el-vedâ'^c

Merhûm Müşâr-ı İleyhiñ Ecdâd-ı Kirâmına Selâmı

Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilün

- 1 Es-selâm ey cism-i pāk-i Ka' be-i Raḥmân olan
Es-selâm ey nûr-ı vech-i âyet-i Qur'ân olan
2 Es-selâm ey mülk-i şer' -i pāk içinde Mîhr [ü] Mâh
Es-selâm ey bu tarikat tahtına sulṭân olan
3 Es-selâm ey kurretu 'l- ' ayn-ı Muḥammed Muştafâ
Es-selâm ey nesl-i pāk[i] ol şeh-i merdân olan
4 Es-selâm ey Yûsuf-ı kalb-i hâzîniñ ben idim
Es-selâm ey fırkatimle Ya' kûb-ı devrân olan
5 Es-selâm ey on sekiz biñ ' âlem içre feyz-i Hâkḳ
Es-selâm ey şefkatiyle şâhib-i ' irfân olan
6 Es-selâm ey ravza-i dârü 's-selâmdır merkadîñ
Es-selâm ey hâk-i pây-ı derdlere dermân olan
7 Es-selâm ey ol livâu 'l-hamdîñ altında daği
Şâhib-i luṭf-ı mürüvvet cüd ile ihsân olan
8 Es-selâm ey hîdmetiñde hüriler gılmân ile
Es-selâm ey cennet-i a' lâ içre mihmân olan¹⁹

Ecdâd-ı Kirâmınıñ Merhûm Müşâr-ı İleyhâya İstikbâli

Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilâtün/Fâ' ilün

- 1 Merḥabâ ey câ-nişînim ' ulv[i]-şânım merḥabâ
Merḥabâ ey nûr-ı ' aynım tende cânım merḥabâ
2 Şâd olupdur vuşlatıñla rûḥ-ı pāk-i evliya
Merḥabâ ey âb-ı la' l-i câvidânım merḥabâ
19^b 3 H^(v)âb-ı gâfletden uyandı pendiñ ile bende-gân
Ey kelâm-ı dürr-i pāk-i baḥr-ı kânım merḥabâ
4 Şer' -i pāk-i Aḥmede kıldıñ itâ' at cân ile
Râzî senden hep muḥibb-i muḥlişânım merḥabâ
5 Acdılar cennet kıpısın hüriler gılmân ile
Muntazır cümle melâ'ik kâmrânım merḥabâ
6 Yâd olunsun nâm-ı pākîñ tâ ilâ yevmi 'l-kıyâm
Muntazam oldı yediñle hânımânım merḥabâ
7 Vuşlatıñ kıldı müyesser ol cenâb-ı müste'ân
Ey yüzi gül kâküli ' anber-feşânım merḥabâ
8 İftirâkıñ âteşiyle Ya' kûb-ı nâlân idim
Ey cemâli Yûsuf-ı devr-i zamânım merḥabâ

'Arş-ı Mu' allâ

¹⁹ Vezin aksamaktadır.

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

- 1 Nāle kılıp 'arş-ı a' lā söyledi bu āh ile
Yir yüzinde ünsiyetim var idi ol şāh ile
- 2 İrtihālin söyledikde hāzret-i peyk-i Hūdā
Çarḥ-ı devrānında hürşid ağladı ol māh ile
- 3 Gitdi hayfā şeyḥ-i kāmīl mürşid-i 'ālem-penāh
Dem-be-dem fāḥr eyler idim ol yüce dergāh ile
- 4 Nūr-ı zıkr-i pāki ile giceler şubḥa degin
Açılırdı bāb-ı rahmet na' ra-i Allāh ile
- 5 Hātif-i ḡaybı götürdi ḡuş-ı cāna bir nida
Eyledi şimdi mülākāt ol vişālu 'llāh ile
- 6 İşidince ol ḥitābı āh [u] feryād eyleyip
Söyledi şoñra bu şi' ri niçe biñ hayf āh ile

Hātif-i Ḡaybiden

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

20^a

- 1 Gitdi hayfā bu cihāndan tende cānım ol idi
Menba' -ı feyz-i ḥākāyık baḥr-ı kānım ol idi
- 2 Karalar giysin melekler māh-tābım ağlasın
Yir yüzinde kuṭb-ı 'ālem 'ulv[i]-şānım ol idi
- 3 Āb-ı bārānım dökülsün gözlerimden dem-be-dem
Lu 'lu' -i baḥr-ı velāyet dürr-i kānım ol idi
- 4 Nuşḥ [u] pend ile olurdu hep melekler müntaşih
La' l-i sükker kāmīti serv-i revanım ol idi
- 5 Seyr-i pāk-i ṭal' atıyla olur idim neş 'e-yāb
Yüzleri gül kākül-i 'anber-feşānım ol idi
- 6 Cā-nişin-i kuṭb-ı 'ālem nesl-i pāk-i Muştafā
Taḥtım üzre server-i devr [ü] zamānım ol idi
- 7 Cidde-i pākīzesidir Fāṭimā hayru 'n-nisā
Nesl-i pāk-i Muştafā şāh-ı cihānım ol idi
- 8 Vāris-i şāh-ı velāyet Ḥacı Bektāş-ı Velī
Nūr-ı pāk-i 'arş-ı a' lā ḥükmrānım ol idi
- 9 Ba' demā geçsin zamānım nāle-i feryād ile
Bülbül-i şeydā mişāli gül-sitānım ol idi

Zemīni Haber-dār İtmek

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

- 1 'Arş-ı a' lā hem zemīne söyledi feryād ile
Aḡla ṭurma ol şehensāh-ı cihānı yād ile
- 2 Nūş idip cām-ı ecelden gitdi ol sultān-ı dīn
Āh-ı eḡgān eyle her dem nāleler inşād ile
- 3 Gitdi zülf-i Leyl ile lebleri Şīrīn-teriñ
Hem-nişin-i ba' demā Mecnūn ile Ferhād ile
- 4 Ḥātem-i Tayy kapısında bir geda idi anıñ
Ol idi çün ḥānedān-ı Muştafā ecdād ile
- 5 Her seher bülbül mişāli eyledikçe nāleler
Açılırdı her ṭarafdan biñ kapım irşād ile
- 6 Ağlayıp āh it zemīnim ba' demā şād olma hīç
Ayrılıpsıñ bir şānavber kāmīti şimşād ile

Zemīn

20^b

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

- 1 Ḡuş idince bu kelamı āh-ı eḡgān eyledi
Gül-şeninden ayrı bülbül gibi nālān eyledi
- 2 İftirākı āteşiyle bī-karār olup daḡi
Dāḡlayıban sīnesini çeşmini kan eyledi
- 3 Hem daḡi geldi semādan bir nidā böyle diye
Vuşlat-ı pākini Mevlā aña iḡsān eyledi
- 4 Aşiyān-ı mülk-i tenden olıban āzāde dil
Rūḥ-ı pāki 'ālem-i 'uqbāya ṭayrān eyledi
- 5 Ey zemīn bī-çāre feryād eyleyip olma ḥazīn
Ḥāzret-i Ḥāḡḡ cennetinde anı sultān eyledi

Şi'ir

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

- 1 İrtihāl itdi dirîğā pādîşāhım ol idi
Hük-m-i Hakk-la kalbimiñ tahtında şāhım ol idi
- 2 Şevk-i nūr-ı tal' atıyile olur idim şād-kām
Mülk-i şeh-r-i 'ālemimde mihr [ü] mähım ol idi
- 3 Muhtedā-yı ehl-i sünnet pîşvā-yı sālîkân
Kuṭb-ı 'ālem dergeh-i 'ālem-penāhım ol idi
- 4 Dā'imā zîkr [ü] şenāsı hâzret-i Mevlâ olup
Pend ile her mü'mināna hayr-ı h^(v)āhım ol idi
- 5 Kalb-i mü'min beyt-i Hakk'dır söyledi maḥbûb-ı Hakk
'Ālem-i ma' nîde çünki kıble-gāhım ol idi

Şi'ir

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

- 1 Āl-i resüle muḥabbet hilkatimdir hem daḥi
Anlarıñ zîkr [ü] şenāsı ziyetimdir hem daḥi
- 2 Hâk-i pây-ı tütıyası gözlerimde 'ayn-ı nūr
Bu serimde tãc-ı pāk-i devletimdir hem daḥi
- 3 Çıkmadı kalbimden ašlā mâcerā-yı Kerbelâ
Dā'imā tecdîd-i mâtem 'âdetimdir hem daḥi
- 4 Sînem üzre başdığı yirler ziyâret-gâh olur
Āl-i evlada muḥabbet sünnetimdir hem daḥi
- 5 Kim ki sevmez Muşafâniñ neslini ihlâş ile
Başmasın bu sîneme ol la'netimdir hem daḥi
- 6 Ol Yezîd kâfirlerine la'net itmek dem-be-dem
Āl-i evlād-ı 'Alîye hürmetimdir hem-daḥi

21^a

Şi'ir

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

- 1 Ol cenâb-ı müste'āna minnetim var dā'imā
Gice gündüz kulluğında gayretim var dā'imā
- 2 Ol ayağı başdığı yir gözlerimiñ sürmesi
Āl-i evlād-ı resüle hürmetim var dā'imā
- 3 Bendedir mürşid-i kâmil bendedir kurb-ı vişâl
Cümle halkı rāh-ı Hakk'a da'vetim var dā'imā
- 4 Sînem üstünde misâfir eylerim cânım gibi
Hânedân-ı ehl-i beyte ülfetim var dā'imā
- 5 Mâcerā-yı Kerbelâya ağlayıp leyl [ü] nehâr
La'net eylerim Yezîde 'âdetim var dā'imā
- 6 Olmuşam âzürde andan basmasın toprağıma
Ol Yezîd-i bed-liqāya la'netim var dā'imā
- 7 Var idi şāh-ı cihânım göçdi çünki hüzn ile
Hâzret-i Ya'kûb mişâli firkatim var dā'imā
- 8 Bî-çarâr oldum yanarım âteş-i hicrân ile
Kalmadı şabra mecâlim miḥnetim var dā'imā

Dâder-i Pāk-i 'Azîzi

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

- 1 Ey şabâ luṭf eyle hâlim söyle git sırdaşıma
Ol şeh-i mülk-i velâyet hâzret-i Bektâşıma
- 2 Şabr ile ḥablu'l-metîn-i şer'iden tıttım damân
Her bela kim âsumândan nazil oldı başıma
- 3 Nâzenînim seyriñ ile ola kalbim şādumân
Şüret-i pâkiñi nakş it gel bu merḳad taşıma
- 4 Eyledi cennet ta' accüb hüriler oldı hâzîn
Firḳatiñle gözlerimden dökilen kan yaşıma
- 5 Ey muḥibbânım inâbe eyleyiñ ihlâş ile
Ben kelâmu'llâhı taqdîm eyledim çardaşıma

21^b

Şi'ir

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

- 1 Ey şabā var merkad-i pākini pūs it cān ile
Olasıñ tā şād [u] mesrūr büy-ı müşk-efşān ile
- 2 Āsitān-ı devletin[i] bekleyen kemterlerin
Kılmasıñ söyle ferāmüş luḫ ile iḥsān ile
- 3 Tütuben ḥablü 'l-metīn-i şer' iden dāmen daḫi
On yedi erkāna bī' at gösterem meydān ile
- 4 Cem' olup gelsin ḥulūş-i pāk ile hep bende-gān
Eyleyem ta' līm-i ādāb āyet-i Qur'an ile
- 5 Ol *elem a'hed ileykum* āyetiyle 'āmelim
Eyledim mişāk-ı 'ahdi ḥazret-i Yezdān ile
- 6 Cedd-i pākımız Muḥammed Muştāfā vü Murtażā
Cā-nişīn-i pāki oldum yol ile erkān ile
- 7 *El-belāu mu 'ekkelun* söyledi bi 'l-enbiyā
Dönmezem hiçbir belādan cānımı ḳurbān ile
- 8 Cidde-i pākīzemizdir Fāḫimā ḫayru'n-nisā
Ol şefiü 'l-ümme't oldu ḫüccet-i burhān ile
- 9 İftirākı āteşi bu ḳalbimi yakmaḫdadır
Eylerem tecdīd-i mātem āh ile efḡān ile

Şi'ir

Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilātün/Fā' ilün

22^a

- 1 Oldı gönüm bir periniñ āsitānından cüdā
Yüzleri gül kākül-i 'anber-feşānından cüda
- 2 Meyl-i sükker eylemez çün bu ḳafesde ba' demā
Tūḫ-i ḳalb-i ḫazīnim būsitānından cüda
- 3 Şerbet-i mev'ti içirdi bu felek devr eyleyip
Kıldı ol şāh-ı cihānı ḫānumānından cüdā
- 4 Olmasıñ cāy-ı ta' accüb giryesi ma' şūmeniñ
Nāleler kılmaḫ mı bülbül gül-sitānından cüdā
- 5 İftirākı āteşiyle zevce-i pākīzesi
Aḡlamaz mı ḳāmet-i serv-i revānından cüda
- 6 Nev-şüküfte ḡonce tek şoldı şarardı dāderi
Olma mı pejmürde bir ten düşse cānından cüdā
- 7 Aḡlamaz mı iftirākı derd ile hem-şiresi
Kıldı devrān çünki yār-ı mihrībānından cüdā
- 8 Duḫter-i 'işmet-penāhı āh ile feryād ider
Düşdi ol dürr-i ḫaḳīḳat baḫr-ı kānından cüdā
- 9 Virmeyiben zerre mühlet geldi ol peyk-i ecel
Eyledi ferzendlerini sāyebānından cüdā
- 10 Bülbül-i bāḡ-ı velāyet nāle kılmaḫ mı 'aceb
Gül ile nergis benefşe sünbülānından cüda
- 11 Çeşmine aḡlar çekiben aḡlasıñ Ya' ḳüb-ı dil
Nūr-ı 'ayn-ı Yūsuf-ı devr [ü] zamānından cüdā